

Protokoll Rätt till vård initiativet 22 oktober 2010

Nästa möte: Fredagen den 14 januari 13-16.

Lokal: RFSU, Medborgarplatsen 3 (våning 7 ovanpå apoteket Medstop i Söderhallarna),

Närvarande: Anne Sjögren, Rosengrenska/Röda Korset, Jessica Storm, Rädda Barnen, George Joseph Caritas, Charlotta Arwidson, Röda Korset, Lars Olsson, RFSU, Silvia Ernham, dito, Helena Björk, dito, Åsa Cronberg, Juristfirman Alma/Hiv-Sverige, Monica Brendler, Röda Korset, Martin Gerdin, IFMSA, Margareta Yrlid, LSR, Carin Clefbom, STHF, Lois Hansson, Rosengrenska/Röda Korset, Christina Heilborn, Unicef, Johanna Rubin, Läkare mot AIDS, Hanna Ingelman-Sundberg, RKUF, Cristina Lidén, Läkare i världen.

1. Val av ordförande

Ordförande Anne Sjögren, sekreterare Lars Olsson, justerare Åsa Cronberg och Charlotta Arwidson

2. Förra mötesprotokollet. Charlotta A påpekar att den referensgrupp hon sitter i inte är en barngrupp. Vi bifogar en lista på referensgrupperna och deras namn som en bilaga till detta protokoll.

3. Runda – läget i Sverige för papperslösa

- MR-dagarna i Örebro måndag tisdag 15-16 november, www.mrdagarna.nu : Erika Sigvardsson har inventerat landsting och sjukhus efter regionala och lokala förhållningssätt. Malin Fryknäs och Kerstin Sandberg har gjort uppdatering av Sigvardssons arbete.
http://www.mrdagarna.nu/images/stories/Dokument_2010/Rttighetsrapport_1_2010_Papperslsas_rtt_till_vrd.pdf
- Hivkonferens 16 november. Hiv-Sverige och Migrationsverket har konferens om rätt till hälsa och migration och asyl och hiv. Inbjudna talare är sjukvården, politiker, migrationsverket, migrationsdomstolen och frivilligorganisationer. [http://www.hiv-sverige.se/rfhpwww/main.nsf/0/FD73F87FFAB76317C12570B600460000/\\$File/inbjudan%20konferens%20R%C3%A4tten%20till%20h%C3%A4lsa.pdf](http://www.hiv-sverige.se/rfhpwww/main.nsf/0/FD73F87FFAB76317C12570B600460000/$File/inbjudan%20konferens%20R%C3%A4tten%20till%20h%C3%A4lsa.pdf)
- Skolfrågan för gömda och papperslösa barn: Erik Ullenhag, ny integrationsminister positiv. Men ingen proposition har aviserats för riksdagsåret 2010/11. Är det konflikt i Alliansen? En kostnadsfråga?
- För kännedom: Mer och mer socialarbetare hör av sig i frågan. Blogg har till exempel startats, <http://www.brytatystnaden.blogspot.com/>
- Barn: Röda Korset har gjort enkät av föräldrar om sociala behoven hos barn – stora problem med sociala frågor för barn. Tandproblem stora för papperslösa barn. Dags/förskola också problem förutom.

- Hur många? 10 000 till 20 000 är uppskattning från polisen och migrationsverket hösten 2009. Att personer är efterlysta av polisen är ingen garanti för att de är kvar i landet. Röda Korset vill inte uppskatta. Vem har intresse av att sätta de högsta siffrorna?
- Åsa Cronberg studiebesök organisationen som arbetar med papperslösa i Frankrike. Där har de samma rätt till vård som fransmän. Dessutom lag som säger att man inte får deportera sjuka människor till länder där de inte får vård. Argumenten är att det är dyrare att inte ge vård, förlust för allmänpreventionen att inte ge vård till exempel till hiv och tbc. Caroline Izambert, Act Up Paris, håller ett föredrag på konferensen 16 november, i Stockholm 15-17 november.
- Papperslösa och flyktingsituationen: Rosengrenska/Röda Korset ser att största gruppen är irakier, iranier och personer från Kosovo. Väntar mer och mer romer från Serbien – i princip alla får omedelbara avvisningsbeslut. Caritas ser latinamerikaner och nigerianer. Ofta gravida kvinnor – blir gravida här. Röda Korset ser i Stockholm att snabba asylprocessen leder till många irakier som söker hjälp – språkkompetens i arabiska behövs. Läkare i världen: Mongoliet, Bangladesh, Bolivia störst. Många från Afrika Etiopien och Somalia.
- Jessica från Rädda Barnen talade om romer. Kommer man i kontakt med personer som inte har ett offentligt biträde och behöver juridisk rådgivning (ex personer som fått 8:6-beslut) kan man kontakta Rådgivningsbyrån (www.sweref.org, Telefonrådgivningen 0200-880066, månd-tors 9.00-10.30) Jessica meddelade också att Amnesty börjar projekt om rättssäkerhet i asylprövningen för romer. Start 1 november och det ska pågå i fem månader. Madelaine Seidlitz är samordnare för projektet. Hon tar gärna emot beslut/domar från Migrationsverket och domstolarna gällande romer. madelaine.seidlitz@amnesty.se

2. Politiska läget- analys via mejl från Frida Johansson metso, ordförande FARR

MP. Maria Ferm är migrationspolitisk talesperson vilket är bra, och Gustaf Fridolin aktiv.

Integrationsminister Erik Ullenhag, FP, har redan uttalat sig om papperslösa vilket är bra.

Socialdemokraterna rör sig inte. Väntar på valanalys innan de uttalar sig.

M talar om ekonomi för gömda barn är negativt. Möjlighet att S och MP börjar samarbeta i migrationsfrågor igen?

KD:s svaga ställning ger inget bra förhandlingsläge för vård, å andra sidan vill de profilera sig i mjuka frågor.

SD – förmodligen vinner vårdfrågan på deras ställningstaganden och resonemang då inget annat parti vill sammanblandas med deras argumentation.

3. Utredningen

Kommer resultatet att bli att höja vården till samma nivå som asylsökande? Vi hör att diskussioner i expertgruppen med justitie- och finansdepartementen och migrationsverket är hårda. IFMSA skall kontakta utredningen för att få namnen på personerna som sitter i expertgruppen.

Viktigt att kommentera snabbt och tufft så fort man ser text från utredaren för referensgrupper eller andra som hör.

Var snabba med att ge information till utredningen vad som händer i andra länder – skicka allt material som finns om situationen i andra länder.

Alla som vill bör ligga på utredningen. Kontakta båda sekreterarna. De är öppna för och inbjuder till det! De vill ta del av allt material om ämnet som finns!

Åsa C, juristfirman Alma/Hiv-Sverige, och George J, Caritas, har särskilt öga på Frankrike och Spanien, respektive.

Den som hör något om specifika saker om utredningens arbete som kan vara bra att förmedla till nätverket bör meddela Anne S Rosengrenska/Röda Korset och/eller Christoffer Brynte, IFMSA.

4. Konferensen 26 november

Till dags dato 31 organisationer bakom konferensen.
Hittills 74 personer anmälda – blandad kompot av personer

Inbjudningar:

Annonser idag i Tandläkartidningen och Tandhygienisttidningen

Se till att få ut information via hemsidor etc.

Socialförsäkringsutskottet och andra ledamöter som visar intresse. Alla riksdagsledamöter finns.

Silvia Ernhagen RFSU kontaktar tvärpolitiska gruppen för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.

Sjukvård – och landstingsråd.

Bjud hela utredningens expertgrupp, inklusive tjänstemännen på regeringskansliet.

Budget:

Martin Gerdin återkommer om något.

Sociala medier:

Respektive organisation utnyttjar sina kanaler.

Media:

SVT 24 inte jätteintresserade.

Robert Höglund m. fl. jobbar med mediakit och med att kontakta intresserade media.

Läkartidningen, Vårdförbundets tidning etc. – idag och insidan i DN och Svenskan kan vara bra. TT:s konferenslista.

Vi bör skicka referat till våra respektive förbundstidningar, dela foton etc.

5. Övriga frågor:

a) Andra utredningar:

Pågående, kartläggning av bestämmelsen om synnerligen ömmande omständigheter, 20 april 2010 - april 2011, Justitiedepartementet har i uppdrag av migrationsminister Tobias Billström att kartlägga tillämpningen av utlänningslagens undantagsbestämmelse om synnerligen ömmande omständigheter som grund för uppehållstillstånd, särskilt när barn är berörda. Kartläggningen ska avse tillämpningen hos både Migrationsverket och migrationsdomstolarna samt vägledande domar av Migrationsöverdomstolen.

<http://www.regeringen.se/sb/d/13040/a/144336>

Skolgång för alla barn (SOU 2010:5) presenterades i februari 2010:

<http://www.regeringen.se/sb/d/12474/a/138869>

Utredning om sanktioner mot arbetsgivare SOU 2010:63 (arbetsrättsliga frågor om papperslösa) presenterades i september 2010:

<http://www.regeringen.se/sb/d/13403/a/152682>

b) Petition att signera från Läkare i världen:

<http://www.lakareivarlden.org/sv/tillg%C3%A5ng-till-v%C3%A5rd-utan-diskriminering-signera-v%C3%A5rdpersonalens-upprop>

c) Alla frivilligklinikerna i Sverige ska träffas den 27 november i Stockholm, plus Danmark, Norge och ev. Finland. Lista finns på olika:

Läkare i världen och Röda Korset, Sthlm, Rosengrenska/Röda Korset, Göteborg, Delta, Malmö, Porten, Borås, Liljengrenska, Varberg, Tinnerö, Östergötland.

d) Åsa Cronberg ber om att vi på nästa möte diskuterar frågor om deportationer på nästa möte – om svårt sjuka människor som inte får tillgång till vård inom sina hemländer. Sveriges kristna råd har grupp för etiska frågor. Vinkeln för vårt nätverk kanske är hur det slår när man inte fått tillgång till vård i Sverige när man slutligen får uppehållstillstånd eller återvänder till sitt hemland, frivilligt eller med tvång? Kanske frågan för FOSIF i stället?

e) Sverige talade inför FN i Genève den 22 september 2010 efter att ha granskats av FN:s råd för mänskliga rättigheter i processen som heter Universal Periodic Review. Sverige hade fått rekommendationer från flera länder om att anpassa sin lagstiftning för vård. Rädda Barnen lyfte muntligen frågor om vikten av att både barn och vuxna hade tillgång till vård, kostnader för vård för t.ex. gravida kvinnor samt att utredningen ska ta hänsyn till migrationspolitik. Regeringen sa muntligen i sitt tal att en utredning är tillsatt ”currently examining the issue of subsidised health care for persons staying in Sweden without having applied for the necessary permits, and how health care can be expanded in relation to current legislation.”¹

---

¹ För den som är intresserad av FN-finlir så accepterade Sverige denna rekommendation från Spanien: 96.43. Ensure that those who find themselves in an irregular situation have legally recognized access to medical services and assistance, as provided in article 12 of the

Bilaga

Utredningen om vård för papperslösa m.fl (S 2010:01).

Dir 2010:7 Hälso- och sjukvård åt asylsökande, personer som håller sig undan verkställighet av ett beslut om avvisning eller utvisning samt personer som befinner sig i Sverige utan att ha ansökt om nödvändiga tillstånd http://www.sou.gov.se/kommittedirektiv/2010/dir2010_7.pdf

Utredare Erna Zellmin, erna.zelmin@rmv.se

<http://www.regeringen.se/sb/d/13037/a/144629>

Sekreterare Anna Billing och Tomas Agdalen

anna.billing@social.ministry.se

tomas.agdalen@social.ministry.se

En sakkunnig- och expertgrupp:

Två sakkunniga vardera från Finans-, Justitie- och Socialdepartementet (6 personer), Verksamhetschefen Annette Bäcklund vid Migrationsverket, utredaren Elis Envall vid Socialstyrelsen, förbundsjuristen Anna Åberg vid SKL, överläkaren Thomas Flodin från Läkarförbundet och Carita Fallström, förbundsjurist på Vårdförbundet.

”Referensgruppen för dem som levererar hälso- och sjukvård”

Karin Ekelund, Region Skåne

Jennie Karlsson, Norrbottens läns landsting

Christian Foster f. Stockholms Läns Landsting

Åsa Wieslander, Deltastiftelsen

Anne Sjögren, Rosengrenska/Röda Korset

”Referensgruppen för asylsökanden och papperslösas behov av hälso- och sjukvård”

Jessica Storm, Rädda Barnen

Charlotta Arwidsson, Svenska Röda Korset

Leif Dahlin, Svenska Kyrkan

Christina Heilborn, UNICEF Sverige

Anita Dorazio, FARR (Flykting o Asylkommittéernas Riksråd)

International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights

Så här svarade Sverige:

Sweden **accepts** the recommendation. Sweden has ratified the ICESCR and already fulfils its obligations under the Covenant.

Kom ihåg att artikel 12 ska tolkas så här enligt FN:s kommitté om ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter (General comment 14, E/C.12/2000/4):

In particular, States are under the obligation to *respect* the right to health by, *inter alia*, refraining from denying or limiting equal access for all persons, including prisoners or detainees, minorities, asylum seekers and illegal immigrants, to preventive, curative and palliative health services; abstaining from enforcing discriminatory practices as a State policy; and abstaining from imposing discriminatory practices relating to women's health status and needs.